

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 2. De peculiaribus Clericorum obligationibus ad vitæ honestatem suo
statui conueniente[m],

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

CAPVT II.

De peculiaribus Clericorum obligationibus ad honestatem
vite suo statui conuenientem.

S V M M A R I V M.

- 10 Obligatio ad habitum, & tonsuram Clericalem, initiata ma-
iore Ordine, & beneficiarius imposta sub mortali.
- 11 Obiectio in contrarium cum solutione, & solutionis confir-
matione.
- 12 In ea obligatione non excusat consuetudo, sicut necessitas.
- 13 Nec item excusat beneficiarium, tenuitas beneficii.
- 14 Quis dicitur vestitus clericalis.
- 15 Quid sit tonsura clericalis.
- 16 Obligatio clericorum ad ostendendum, honestatem in compo-
sitione corporis.
- 17 Obligatio eorundem ad moderationem in cibo & potu.
- 18 Obligatio abstinendi se à vanis huius seculi voluptatibus, ac
primo à luxuria.
- 19 Deinde à venatione, ludo alearum, spectaculis mimorum, &
frequentatione tabernarum.
- 20 Obligatio abstinendi à negotiis secularibus, nempe ab omni
arte fordida, & à mercatura.
- 21 Item ab actionibus ex quibus sequi potest sanguinis effusio: &
que officia sunt Clericis prohibita ea de causa.
- 22 Non potest Clericus Clericum vocare in ius coram iudice
laico: & quatenus non possit Clericus in manibus laici
inrare.
- 23 Quod idem non debeat artem medicam, & chirurgicam ex-
ercere, nec minister laici fieri, aut procurator.

Prima obligatio ad habitum & tonsuram
Clericalem.

10.

Hæc obligatio quoad habitum, habetur ex cap. penultimo, dist. 23. & ex cap. penult. De vita, & honestate Clericorum, & ex Clemen. Quoniam, eodem tit. Quoad tonsuram vero, tum ex iisdem canonibus tum ex cap. Ioannes, De clerico coniugato. Esse autem sub mortali tradit Nauar. in Enchir. cap. 25. num. 109. §. 33. & ante eum Sylu. in verbo, Clericus 2. num. 21. ac ante vtrumque quoad tonsuram Clericalem Panormit. ad cap. Si quis, De vita & honestate Clericorum: sic inquires. Nota quod non defertur tonsuram peccat mortaliter: nam dignus est anathemate. Idem enim capitulum sic habet: Si quis Clericis comam relaxauerit, anathema sit. Quæ tamen verba non sunt, prout sonant accipienda vniuersè: sed cum restrictione ad beneficiarios, aut initiatos aliquo Ordine maiori: quemadmodum locis citatis Sylu. & Nauar. notant, pro quibus facit cap. Ioannes, De Clerico coniugato.

Quoad habitum, idem esse dicendum satis constat ex penult. quibus (per citatam Clementinam, Quoniam, & per Concil. Trident. eandem innouans & amplians, in sess. 14. cap. 6. De reform.) dignus est, tum initiatus maiori Ordine, tum beneficiarius, qui illum non defert suo statui conuenientem. Eæ enim sunt pœnæ suspensionis ab Ordinibus & officio: à fructibus, redditibus, & proueniens beneficiorum. Itemque pœna priuationis eorundem officiorum, & beneficiorum: si quidem semel corrupti; in eo delinquant denuo, vt habet ibidem Concil. Trident. citans memoratam Clementinam. Cum igitur constet tales pœnas valde graues esse, censendæ sunt pro valde graui, atque adeo mortali culpa imponi, cum alioqui deberent iniuste censer. Quod est argumentum Francisci à Victoria, prout refert Bañes 2. 2. q. 12. art. 1. §. Sed quoniam.

11.

Quod si quis dicat ad eas pœnas incurrendas requiri præmonitionem Episcopi, saltem per edictum publicum. Respondendum est, sicubi Episcopus in eo negligens sit, talem negligentiam abunde suppleri per Bullam Sixti V. quæ inclipit: Cum sacrosanctam: & refertur, explicaturque ab Alphonso à Vinaldo in suo candelabro aureo in fine secundæ partis. Illam enim editam esse in eum finem, Pontifex ipse satis significat, dum edendæ causam refert in nimiam siue pastorum, siue temporum indulgentiam, impunitatemque, & osci-

tantiam, cum religionis dedecore, nominis Dei contemptu, & propriæ salutis dispendio. Adde quod beneficiarium incedere sine vestitu, & tonsura Clericali non habeat malitiam ex sola inobedientia, qua ab Episcopo monitus ei parere nõ vult: sed ex transgressione præcepti Ecclesiæ, quod iudicandum est obligare ad mortale in materia graui; seu cum datur de re quæ grauem Dei, vel proximi iniuriam, vel propriam læsionem habet coniunctam, vt istam habere patet: vt pote quæ de se generat scandala, & occasiones, ac pericula perpetrandi flagitia, à quibus clericalis habitus reuocaret non omnino perditum.

Adde etiam irriti onem status clerici: de qua in hæc verba Concil. Trident. loco citato: Hodie aliquorum inoleuit temeritas, religionisque contemptus: vt propriam dignitatem, & honorem clericalem paruipendentes, vestes etiam defertant publicæ laicales, pedes in diuersis ponentes, vnum in diuini, alterum in carnalibus. Itemque illa Sixti V. ante memorata, Cum religio dedecore, &c. Accedit quod, vt idem Pontifex bene ait, ij qui in fortem Domini ad Ecclesiæ decus, & ornamentum vocati sunt, qui que censu Ecclesiastico viuunt, debeant singulari aliquo signo à reliquo populo distingui: cum naturalis ratio dicet, reipublicæ commodum postulare, vt quisque signo exteriori ostendat se esse in illo statu, in quo collocatus est. Signum autem quo quis in Ecclesiâ se beneficiarium esse ostendit, est habitus, & tonsura clericalis, argum. cap. vnic. in fine, De bigamis in 6. Ita vt beneficiarius eo carens (prout ait quoque Pontifex) argui possit dicto illo Domini: Quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? Adde & timere sibi debere, ne aliquando ob lethiferæ transgressions zizaniam, vt idemmet Pontifex vocat, audiat quod sequitur: Ligatis manibus, & pedibus, mittite eum in tenebras exteriores, &c.]

Neque est quod quis putet se excusari contraria consuetudine: quoniam iam dicta satis ostendunt, eam non posse censer rationabilem, sed iudicandam esse corruptam, à carne spiritui dominante profectam. Eri negandum nõ est, iusta causa interueniente, locum esse excusationi, prout per cap. penult. De vita & honestate cleric. notat glossa ad cap. Si quis, eodem titulo, verbo Relaxauerit: citans responsum cuiusdam factum Papæ ipsium reprehendenti. Tertius vt per eum laici sub imagine Romani. Fas fuit, vt sine rem luxuriare comam. Pro qua re textus est expressus in Clemen. Quoniam, De vita & honestate clericorum, sub initium. Ea autem causa est, vt notat loco citato: Bannes, necessitas tuendi vitam, honorem, aut diuitias proprias, vel proximi: quæ solet excusari ab obligatione legis humanæ. Cui necessitati addit & commodatatem: pro qua ad tempus exiguum habitus dimittitur, quia parum pro nihilo reputatur.

Beneficij autem tenuitatem nõ excusat in hac re à mortali beneficiarium, etiam secularium, nullo sacro Ordine initiatum, ex eo probatur quod beneficium quantumuis exiguum, sit vere beneficium, iuxta cap. Si proponente, De scriptis, (vbi glossa ad verbum Minus competens videnda est) & cap. Non potest, & cap. Si motu, De præben. in 6. adeo vt habeat illud, sit in beneficiarij statu, quem, iuxta antedicta, iure naturali tenetur signis exteriori ostendere: & præsertim tonsura, quam essetale signum quasi essentialia, idem Bañes ait post Caiet. in verbo Clericorum, peccata, versus Verum, in fine: addendum cætera esse concomitantia.

Supereft dicendum, quis habitus, & quæ tonsura dicatur clericalis. Ex Panorm. igitur De vita & honestate cleric. cap. penult. num. 18. habitus clericalis sunt vestes honestæ. Cuiusmodi honestas, vt notat Albertus Trotius De perfectio Clerico, cap. 38. respectu quidem formæ, est vt desuper sint clausæ, neque nimis longæ, vel breues, ex eod. capit. penult. Talarum, seu longarum vique ad collum pedis debere esse, Sixtus V. expressit in sua Bulla. Quod de veste superiore per textum in fine cap. penult. dist. 23. intelligi potest, cum glossa ad Clementinam Quoniam, De vita & honestate clericorum, verbo, Videatur. Respectu vero materiæ, vt non sint viridis, aut rubei coloris, ex citato cap. penult. aut virgata, vel partita, id est, diuersorum colorum, ex memorata Clementina: aut nimis fulgidæ, seu pretiosa, ex cap. Omnis iactantia, 21. quæst. 4.

Qua tamen in re, vt notat Panorm. loco citato, multum attenden-

attenda est consuetudo: dummodo ea talis sit, quæ ab honestate non deuiet. Vnde si alibi consuetudo esset, vt Beneficiarij portare possint rubras vestes, aut fericas, excusarentur portantes. Nam, vt habet glossa in summa citatæ quæstionis quartæ, Vtus vestium nõ despicitur, sed abusus: nempe iactantia, & voluptas. Possunt ergo Clerici secundum consuetudinem regionis pretiosis vestibus uti, vt conforment se moribus eorum inter quos viuunt, ne vilescat dignitas Clericalis: quod etiam habet eadem glossa, quam confort legere.

15. **T**onsura autem Clericalis quid sit: glossa ad memoratam Clemen. verbo, *Et tonsuram*, indicauit cum dixit: Clericis cõpetere rasuram & tonsuram in modum coronæ, in signum perfectionis & regni quod in Deo habent: se & alios in virtutibus regentes, iuxta canonem Duo sunt, 12. quæstio. 1. Pro cuius significationis pleniori declaratione habenda, lege eandem glossam, & Syluest. *Clericus*, 2. num. 2. & Trotium in sequent. capit. 39. Ex quo etiam aduerte: rasuram hic dici paruum illam rotunditatem, quæ ratione capillorum fit in summitate capitis, & vocatur Clerica. Tonsuram vero dici illam quæ à parte inferiori capitis fit tonsione capillorum in rotundum vsq; ad aures. Cum autem consuetudo inualuerit, quam Papa scit, & vltro tolerat, etiam in sua Curia: vt nõ modo simplices Clerici, sed etiam Sacerdotes, ac etiam Prælati Ecclesiæ, portent crines sine hac posteriori refectione: sequitur nunc satisfieri posse Ecclesiastico præcepto, si quis cum habitu, de quo antea, portet rasuram quam diximus vocari Clericam. Sine qua habitum eundem non sufficere, vt nec sufficeret Clerica ipsa sine tali habitu, patet: quia Ecclesiasticum præceptum, est incede di cum habitu, & tonsura Clericali.

Secunda obligatio, ostendendi honestatem in omni compositione, & gestu corporis.

16. **C**um D. Paulus in priori ad Theff. lon. cap. 5. præcipit abstinere non tantum à malo, sed etiam ab omni specie mali; Clericos adstringit maxime; argumento cap. Cum ab omni specie, De vita, & honestate Clericorum. Et ratio est, quæ ex D. Leone refertur in cap. Omnium, distin. 32. his verbis, Omnium Sacerdotum tam excellens est conditio electionis; vt quæ in alijs membris Ecclesiæ vacant à culpa: in illis tamen habeantur illicita. In incessu igitur debet esse grauis, vt in eo ostendat mentis maturitatem: incompositio enim corporis inæqualitatem indicat mentis, vt ex D. Aug. habet Gratianus distin. 41. in fine: & confirmat per illud Salullij de Catilina: Cuius conscientia exorta curis, mentem vastabat: citus modo, & modo tardus incessus, &c. In aspectu autem modestus, nec oculis vagus debet esse. Oculi enim vagus vagæ mentis, sicut & impudicus oculis, impudici cordis nuncijs est, prout habetur in capit. Nec solo, 32. quæstio. 5. vbi etiam, & in sequenti capit. id ipsum bene declaratur. In sermone denique debet esse cautus, & prudens: vt nec tacenda proferat, nec proferenda reticeat: seu loqui, & tacere, quando expedit. De qua re habentur præcepta in capit. Sit rector, distin. 43. ibidem legenda. Iam vt in oculis, & ore; sic & in omnibus alijs partibus sui corporis debent Clerici honestatem ostendere: vt honeste viuendo, atque alijs bonum de se exemplum præbendo, possint merito appellari Reges, tanquam se aliosque regentes in vita ex virtute agenda. Quod quidem est obtinere regnum significatum (prout ex capit. Duo sunt, 12. quæstio. 1. ante diximus) per coronam, quam gerunt in capite. Hoc idem Trotius quoque notat in cap. vltimo opusculi. De perfecto Clerico.

Tertia obligatio, seruandi moderationem in vitu: & quarta, abstinendi à vanitatibus.

17. **T**ertia obligatio est seruandi moderationem in cibo, & potu: per abstinentiam scilicet ab omni luxu, comestationibus, & ebrietatibus, & per obseruationem debitam circumspectiuarum in refectione corporis: de quibus præclara Ecclesiæ documenta videri possunt apud Gratianum dist. 41. cap. 1. 3. 4. & distin. 44. per totam, quæ Trotius refert in præced. cap. 58. & 59.

18. **Q**uarta obligatio est abstinenti se, à vanis huius sæculi voluptatibus: de qua est textus diligenter legendus in cap. His igitur, distin. 23. ad eamque pertinet primo, obligatio abstinendi se à cohabitatione mulierum; de qua fere toto titulo 2. libr. tertij Decretalium: ac multo magis à tripudijs, saltationibus; & choreis quæ cum illis fiunt: quæque Clericis ipsis expresse prohibentur in Concilio Trident. sess. 24. De reform. capit. 12. sub finem. Vbi aduerte Ecclesiam in suis Clericis velle commendatam esse in primis continentiam à Veneris voluptatibus; prout constat per ea quæ sacris canonibus constituta inueniuntur apud Gratianum, distin. 31. 32. 33. 24. 81. 82. & in titulo, De Clericis coniugatis, & in Concil. Trident. sess. 25. capit. 14. De reform. Vnde cum constet libidinem, ad luxuriam non tam dimicando; quam fugiendo superari, ideo admonet Apostolus: *Fugite fornicationem 1. Corin. 6.* Sancti Patres, cum eam à Clericis omnibus superatam vellent, præ oculis eis mulierum aspectum, colloquia, conuictum, & alias illecebras amouere curarunt; ne cum extremo discrimine, ipsi cogenter cum hoste domestico luctari: qui salutem sibi fuga parare possent. Et quamuis ex cap. Interdixit, distin. 32. & ex cap. Cum omnibus, distin. 81. excipiendæ sint sanguine iunctæ in 1. vel 2. gradu consanguinitatis: in quibus naturale frædus nihil permittit suspicari (vt dicitur in cap. penult. De cohabitatione Clericorum, & mulierum) tamen quia cum huiusmodi, aut earum pedissequi abusus non nunquam commissi sunt, tales quoque in capit. 1. eod. titulo prohibentur cum Clericis habitare: non tamen omnino, sed tum demum, si aliqua in eis suspicatio esset incontinentiæ, vt notat ibidem glossa verbo, *Canon. 1.*

Pertinet secundo obligatio abstinendi se à venatione, quæ Clericis prohibetur distin. 86. cap. Qui venatoribus, primo & secundo, cap. Vident homines, & cap. Eius, item capit. primo & secundo, De Clerico venatore, & cap. 1. Ne Clerici, vel Monachi. Ratio autem prohibitionis est distractio à diuinis officijs, quam illa adfert: & quod nimium accedat ad exercitationem bellicam; maxime ea quæ armis, & canibus fit, quam glossa ad cap. 1. De Clerico venatore, verbo, Voluptate, saltuosam & clamosam vocat: ac laicis concessam, Clericis vero illicitam. Non vero quietam venationem, si nec frequens sit, nec voluptatis causa fiat: sed raro, & causa necessitatis: vt cum sanitatis ratio, vel animi à studio, vel curis relaxatio id postulat. De qua te plura Trotius in cit. Opusculo cap. 55. & 56.

Postremo pertinet obligatio, qua per caput penultimum De vita, & honestate Clericorum, prohibentur Clerici intendere mimis, iocularibus, & histrionibus: & iubentur tabernæ prorsus vitare, nisi necessitas peregrinationis eas adire compellat, (quod idem habetur ex cap. Clerici, distinctione 44.) & à ludis alearijs, & taxillorum abstinere. Quam prohibitionem Clericos beneficiarios, aut initiatos maiore Ordine, ite, que Monachos, transgredientes ludendo in magna quantitate, peccare mortaliter annotat Nauar. in *Enchir. capite 19. num. 9.* Et confirmat potissimum, ex eo quod peccatum dignum sit priuationis officij, vel beneficij ex capit. Inter dilectos, De excessibus Prælatorum. Quæ poena, vt pote ignominiosa, cum valde grauis sit, censeri debet imposita ob peccatum valde graue. Cuius grauitatis ratio esse potest; quod tale peccatum in memoratis personis, non sit solum prodigalitatis sicut in cæteris (quas proinde in sequenti numero 19. Nauar. excusat à mortali ea ratione ludentes) sed etiam indecentiæ scandalosæ; cum contra prohibitionem expressam sibi factam, turpiter expendant, quæ deberent pauperibus erogare pro Christo, cuius obsequio se manciparunt.

Quinta obligatio, abstinendi à negotijs secularibus.

20. **V**ltima obligatio est, abstinendi se à negotijs secularibus per illud secundæ ad Timoth. cap. 2. Nemo militans Deo implicat se negotijs secularibus vt ei placeat cui se probauit; atq; per totum titulum: Ne Clerici, vel Monachi secularibus negotijs se immisceant, qui est vltimus lib. tertij Decretalium: & per cap. His igitur, distinctione 23. & alia quæ habentur distinctione 88. per totam.

Dicuntur autem secularia negotia, quae hominē à diuinis ministerijs auocant, & ea maxime, quae irregularem, seu ad exequenda sacri Ordinis officia ineptum faciunt. De quibus egimus in praecedenti tractatu de irregularitate. Vnde ad hanc obligationem reducitur primo illa, qua Clerici tenentur abstinere ab omni arte sordida, vt macellarij, aut tabernarij ex Clemen. 1. De vita, & honest. Clericorum. Reducitur item illa qua tenentur abstinere à mercatura, seu negotiatione causa lucri, iuxta cap. Negotiatorem & sequentibus, distinct. 88. & cap. finale De vita, & honest. Clericorum: & cap. Secundum instituta, Ne Clerici, vel Monachi, &c. vbi prohibitio fit seuera, sub interminatione anathematis; de qua Troius De perfecto Clerico cap. 52. & 53. docens post Panormitanum ad id ipsum cap. Secundum instituta, necessitatem posse reddere licitam Clerico negotiationem, dummodo nihil sordidum habeat, per quod arceatur à diuino ministerio, ac sine peccato exerceatur. iuxta cap. Quoniam, in citata dist. 88. neq; distrahatur à diuinis, atq; alijs quae ipsi Clerico incumbunt ex officio, iuxta ea quae habentur tota fere dist. 91.

21. Reducitur praeterea obligatio, qua Clerici tenentur abstinere ab actionibus, ex quibus sequitur, vel sequi potest vitæ amissio, vel sanguinis effusio, vt à portandis armis ex cap. 2. De vita & honest. Cleric. vbi contravenientes praecipuntur excommunicari. Excepe casum necessitatis, cum transfundum est per loca periculosa, oblationes, vel hostium incursions. Item à gerendo bello ex 23. q. 8. per totam. Itemq; à ferenda sententia sanguinis per seipsum ex cap. Clericis, Ne Clerici, vel Monachi, & ex cap. Sententiam, eod. tit. vbi etiam prohibentur, talem sententiam dictare, aut vindictam sanguinis exercere; aut vbi exercetur interesse, aut literas dictare, vel scribere pro vindicta sanguinis destinandis; aut ruptarijs & balistarijs, aljsq; viris sanguinū praefici, aut chirurgiam exercere quae adusionem aut incisionē inducit. Adde cum iuxta tradita in praeced. tract. de irregularitate, obnoxij sint irregularitati, qui in causa sanguinis funguntur muneribus assessoris, consultoris, aduocati, testis, aut notarij attestantis, & scribentis attestaciones, aut eas legentes dum sententia sanguinis publicatur: Clericos consueverunt prohiberi ea ipsa munera obire; de qua re Troius, De perfecto Clerico, cap. 23.

Reducitur praeterea obligatio qua Clerici tenentur abstinere ab alijs officijs secularibus, in quorum vsu interdū proceditur vsq; ad effusionem sanguinis; adeo vt nequeant esse Vice-reges, aut Vicecomes, aut locum tenentes Principis secularis; nec aliud seculare officium exercere, per quod debeant generaliter ius reddere secularibus, ex cap. Sed nec, Ne Clerici, vel Monachi, &c. vbi num. fin. Panormit. d. notat: & confirmatur per cap. Clericis eodem titulo, vbi idem Panormit. num. 10. ait, quod Clericus possit esse consiliarius Principis secularis, non tamen officialis iustitiae exercenda.

Reducuntur denique alia multa: quale est primo, quod Clericus maioribus Ordinibus initiatus, aut beneficiarius nō possit esse Aduocatus in foro seculari, etiam si causa sit solum civilis, prout habetur ex cap. 1. & vltimo De postulando. Vbi tamen additur exceptio; nisi defendat se, aut suam Ecclesiam vel personas coniunctas, vel personas miserabiles. Nec item, *pari ratione*, possit in eodem foro Procurator esse, iuxta citatum cap. vltimum, & cap. secundum & quartum, Ne Clerici, vel Monachi, & c. Nec etiam possit esse Tabellio, iuxta cap. Sicut, eodem titulo. Quae eadem iam docuimus cum in praeced. lib. 25. tract. vltimo egimus de praedictarum personarum officijs.

21. Quale est secundo, quod ex cap. Si diligenti, De foro competent. Clericus Clericum in ius coram Iudice laico, vocare non potest. Item quod Clericus non debeat iurare in manibus laici, ex cap. penult. 32. quaest. 5. De quo plenius in praeced. lib. 19. cap. vltimo sect. 11.

23. Quale est praeterea illud (de quo Syluest. in verbo, Medicus, quaest. 2. consulendus est) quod constitutus in maioribus Ordinibus, aut beneficiarius, non possit artem medicam, aut chirurgicam exercere; nec ei pro praecipuo studio operam dare, ex cap. 3. & vltimo, Ne Clerici, vel Monachi, &c. Item quod non debeant fieri ministri laicorum, nec in rebus eorum procuratores esse, ex cap. Sacerdotibus, eodem titulo.

Atque omnes hae obligationes ad honestatem vitae Clerici spectant quoad exteriorem hominem, quibus si in interiori homine accedant quinque illa ornamenta de quibus Toleus in cap. vltimo libr. 1. Instructionis Sacerdotum: nempe charitas, religio, sanctitas, scientia, prudentia: nullus poterit esse locus dubitationi, quin merito sit status Clericalis tot sit priuilegijs, & immunitatibus auctus supra laicalem, quot in citata sectione prima diximus, itemque in libro nono, explicando canones Bullae Cænae Domini, quibus Ecclesiastica libertas protegitur.

CAP. III.

De obligationibus satisfaciendi oneribus, quae annexae fuerint beneficiorum acquisitioni.

SUMMARIUM.

24. Obligatio beneficiarj ad curandam expeditionem bullarum Papalium.
25. Obligatio satisfaciendi professionem orthodoxae fidei.
26. Ea est cum obligatione ad restitutionem, nisi ignorantia inuincibilis excuset.
27. Quaedam circa eandem notanda.
28. Obligatio oluendi annuatim.
29. Ea non admittitur in Gallia.
30. Obligatio soluendi quindennia.
31. Ealocum non habet, cum beneficium vnitur dignitati Ecclesiasticae.

PRIMA huius generis obligatio ceteri potest, vt beneficiarius post beneficium obtentum, teneatur ad expeditionem Bullarum Apostolicarum, quoties illud fuerit per Sedem Apostolicam collatum, vel confirmatum, vel vnitum. De hac textus habetur in Extrauag. communi, Iniunctae, De electione: & apertior in Bulla Iulij tertij, quae incipit, Sanctissimus; per quam vniuersis statuitur ad omnia beneficia, quaeunque illa sint, apud sedem Apostolicam obtenta, vel per collationem; vel per confirmationem, vel per vnionem, vel per quamcunque aliam dispositionem super retinendis beneficijs: post promotionem ad illa, requirit Bullarum expeditionem, ad eorundem possessionem apprehendam: siq; ante expeditas Bullas ipsas possessio apprehendatur, apprehedentes pro intrusis, & violentis detentoribus haberi, nec facere fructus suos, sed teneri eos restituere: neque suffragari eis decretum de annali, aut triennali possessione (de quo postea suo loco, cum de modis acquirendi beneficia) ipsoque iure priuari beneficijs obtentis, quorum possessionem acceperint non expeditis bullis, & ad eadem inhabiles reddi. Hæc ex eadem bulla: quae Azor refert in 2. par. Moral. Instit. libr. 7. cap. 1. sub finem: subiungit quae in hac re praxis sit Romanae Curiae. Eum videat, qui volet: quia ad institutum nostrum sufficit monere, propositam obligationem non habere locum quando beneficium confertur ab Ordinario, cum poenae nō sint extra suum casum extendendae: adeo vt ille qui post collationem eam factā apprehenderit possessionem literis nondum expeditis, in illas poenas minimè incurrat.

SECUNDA OBLIGATIO est, vt prouisi de quibuscunque beneficijs annexam habentibus curam animarum, teneantur à die adeptae possessionis, *minimum intra duos menses*, in manibus Episcopi, vel eo impedito coram generali Vicario seu Officiali ipsius, publicam facere orthodoxae fidei professionem. Similiter prouisi de canonicibus, & dignitatibus in Ecclesijs cathedralibus; non solum coram Episcopo, vel ipsius Officiali: sed etiam in capitulo eandem facere tenentur. Quae obligatio tam horum, quam illorum habetur ex Concil. Trident. sess. 24. De reform. cap. 12. & ex Bulla Pij quarti quae incipit, Iniunctum, & cum eodem Concilio circumfertur.

Poenam vero id ipsum Concilium addit: vt tales alioquin non faciant fructus suos: nec illis possessio suffragetur. Quibus verbis duo significantur; vnum quidem prioribus; quod est obligationis huius transgressores esse inhabiles ad acquirendum dominium fructuum. Alterum vero posterioribus;